

ЗВІТ
завідувачки кафедри медіакомунікацій
соціологічного факультету Харківського
національного університету імені В. Н. Каразіна
докторки філософських наук, професорки
СТАРОДУБЦЕВОЇ Лідії Володимирівни
за 2020 / 2021 навчальний рік

Колективом кафедри медіакомунікацій соціологічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна виконано всі завдання, передбачені розробленим у відповідності до стратегічних цілей розвитку Каразінського університету планом роботи кафедри на 2020 / 2021 навчальний рік. Кафедра має суттєвий науково-освітній доробок, потужний кадровий потенціал і вагомні науково-практичні досягнення. Штат кафедри на 2020 / 2021 навчальний рік було представлено 28 науково-педагогічними працівником, з них 1 академік, 4 професори, 6 доцентів, 1 Заслужений діяч мистецтв України та 1 Заслужений журналіст України. Діяльність кафедри у 2020 / 2021 навчальному році розвивалася за такими напрямками: навчально-методична, наукова, організаційна робота.

Навчально-методична робота

Навчально-методична діяльність колективу кафедри медіакомунікацій у 2020 / 2021 навчальному році полягала у впровадженні новітніх методів навчання за освітньо-професійною програмою «Аудіовізуальні медіа та цифрова журналістика» за спеціальністю 061 – «Журналістика», методичному забезпеченні навчального процесу за PhD-програмою підготовки докторів філософії зі спеціальності 061 – «Журналістика» у відповідності до Закону України «Про вищу освіту» з урахуванням європейських і світових освітніх стандартів, «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна», «Положення про систему забезпечення якості вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» та згідно з

положеннями таких документів: «Стратегічні цілі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в сфері якості на 2017/2020 роки», «Стратегія розвитку Каразінського університету на 2019/2025 роки та Проєкти з реалізації стратегічного бачення, затверджені рішенням Конференції трудового колективу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна від 27 грудня 2018 року».

Зокрема, у 2020 / 2021 навчальному році навчально-методична робота колективу кафедри медіакомунікацій полягала у наступному:

- здійснено апробацію інноваційної освітньо-професійної програми «Аудіовізуальні медіа та цифрова журналістика» за спеціальністю 061 – «Журналістика», за основу якої обрано голландську освітню модель «Audiovisual Media and Digital Journalism» (розроблена за участі стейкхолдерів, роботодавців та представників органів студентського самоврядування програма «Аудіовізуальні медіа та цифрова журналістика» у Каразінському університеті є унікальною, в нашій країні аналогів немає); підготовлено навчальні та робочі плани освітньо-професійної програми «Аудіовізуальні медіа та цифрова журналістика» згідно з компетентностями фахівців та з урахуванням Національної рамки кваліфікацій і вимог роботодавців (відповідно до проєкту 2.6 «Практична складова освітнього процесу» за напрямом 2 Стратегії розвитку університету «Освітня діяльність у 2025 році»);

- упроваджено передовий досвід організації навчального процесу, проведено серію науково-методичних семінарів для педагогів кафедри із використанням передового зарубіжного досвіду організації навчального процесу і серію навчально-методичних майстер-класів для педагогів задля розробки моделі навчального процесу за індивідуальними освітніми траєкторіями; підготовлено нові дисципліни, оновлено зміст обов'язкових і вибіркових навчальних дисциплін із урахуванням переліку і змісту загальних та професійних компетентностей, що формуються в межах освітньо-професійної програми «Аудіовізуальні медіа та цифрова журналістика» зі спеціальності 061 – «Журналістика», удосконалено навчально-методичне забезпечення дисциплін, зокрема розроблено та оновлено

навчальні та робочі програми дисциплін з урахуванням впровадження системи оцінювання якості освітніх програм (відповідно до проєктів 2.5 «Індивідуальні освітні траєкторії» та 2.6 «Практична складова освітнього процесу» за напрямом 2 Стратегії розвитку університету «Освітня діяльність у 2025 році»);

- створено сучасну інформаційну платформу методичного забезпечення навчального процесу «Mediatorpos Education Online», на сайтах кафедри та факультету розміщено всі навчально-методичні матеріали, що стосуються змісту навчання; навчально-методичний кабінет укомплектовано методичними матеріалами, конспектами лекцій та матеріалами для семінарських занять, мультимедійними матеріалами та презентаціями, створено телеграм-канал та оновлено ютуб-канал кафедри, сторінки кафедри у соціальних мережах «Фейсбук» та «Інстаграм» постійно наповнюються інформацією про магістратуру та її актуальні події, навчально-методичними матеріалами задля ефективного забезпечення навчального процесу на кафедрі медіакомунікацій (відповідно до п. 12 «Стратегічних цілей Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в сфері якості на 2017/2020 роки» щодо модернізації електронної системи документообігу університету, проєктів 5.1 «Класика, що випереджає час», 5.3 «Електронне управління» та 5.6 «Дебюрократизація університетського життя» за напрямом 5 Стратегії розвитку університету «Університетський менеджмент у 2025 році»);

- запроваджено мультимедійні та інтерактивні технології освіти, інноваційні методики навчання: проведено серію занять за авторськими інноваційними освітніми методиками (zoom-сесії, онлайн-дискусії та вебінари із залученням викладачів ЗВО з інших міст і країн, комунікативні тренінги, брейнсторм-семінари, практикуми-інтенсиви «in action», імерсивні воркшопи, практикуми з експериментального моделювання, медіаколоквіуми, медіатоки, медіаквізи, медіатренінги в ігрових ситуаціях, що моделюють роботу журналістів у конвергентному ньюзрумі, пресцентрі тощо, онлайн-конференції та баркемпи, міні-пресконференції, медіадебати, онлайн-конкурси); організовано і проведено серію учбових занять як практикумів у медіазакладах, пресцентрах та артгалереях;

забезпечено стрим-трансляцію головних подій в житті кафедри, відкритих лекцій, майстер-класів, показів творчих робіт, захистів магістерських проєктів у форматі відкритих медіаколовкумів і «медіабатлів» – рівноправної академічної дискусії між студентами та викладачами; поповнено банк відеолекцій, який було започатковано у 2019 / 2020 навчальному році; створено умови для реалізації учбових авторських проєктів студентів у медіасфері (теле- і радіопроеграми, блоги, сайти); запроваджено проєкт неформального спілкування викладачів і студентів «Медіакава», проведено прямий етер із залученням студентів на платформі «Інстаграм» та ін. (відповідно до проєкту 2.11 «Новітні психолого-педагогічні технології навчання» за напрямом 2 Стратегії розвитку університету «Освітня діяльність у 2025 році»);

- реалізовано серію проєктів і заходів, спрямованих на посилення практичної складової освітньо-професійної програми «Аудіовізуальні медіа та цифрова журналістика» у межах спеціальності 061 – «Журналістика» через запровадження до навчального процесу практичних занять в інституціях-партнерах (на телеканалі «Simon», у пресцентрі інформаційного агентства «KHARKIV Today», у пресцентрі «Накипіло», на Українському радіо Харків Харківської регіональної дирекції Публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», у Харківській муніципальній галереї, ЕрміловЦентру тощо); до викладацького складу кафедри залучено стейкхолдерів: головного редактора пресцентру інформаційного агентства «KHARKIV Today» Філіппа ДИКАНЯ, тережурналістку, редакторку, телеведучу ПАТ «Тоніс-центр» Олену ГРИГОР'ЄВУ (ТОЛСТОКОРУ), головну редакторку харківської інформаційної агенції «Status Quo» Наталію КОБЗАР, радника командуючого Національної гвардії України з питань стратегічних комунікацій Дмитра БРУКА, продюсерку рекламних проєктів у Креативній агенції «Arriba!», менеджерку у Школі маркетингу і комунікацій «Багаж» Мер'ям ЙОЛ, президента Міжнародного триєнале екологічного плакату і графіки «4-й Блок» Олега ВЕКЛЕНКА, журналістки ТРК «Україна» Наталії ДРОЗД, директорки Харківської муніципальної галереї Тетяни ТУМАСЯН, керівниці Соціального проєкту

«Детская площАРТка» Олени ЗІНЕНКО, співзасновника продакшн-студії «Студія Док Кіно ТРАНСФОРМАЦІЯ» Дмитра КОНОВАЛОВА, головної редакторки інтернет-журналу «Крутезне», SMM-менеджерки освітньої компанії «Eruditus» Кристини ПАШКІНОЇ та ін.); на кафедрі забезпечено функціонування осередку професійних організацій (медіастудії «Ніка-Відео», медіастудії «Media Topos Films», прокдашн-студії «Студія Док Кіно ТРАНСФОРМАЦІЯ», Харківської регіональної дирекції Публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» (відповідно до проєкту 2.6 «Практична складова освітнього процесу» за напрямом 2 Стратегії розвитку університету «Освітня діяльність у 2025 році»);

- катедра медіакомунікацій стала базою підвищення кваліфікації старшої викладачки кафедри туристичного бізнесу та країнознавства факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, кандидатки економічних наук Ірини ПАНОВОЇ;

- проведено 32 методичні конференції та семінари, серед яких міжнародний науково-методичний семінар за участю французької філософині Катрін Малабу (Париж) «Філософія та мозок» / міжнародний науково-методичний семінар радіодраматурга Радіо Свобода Ігоря Померанцева (Прага, Чехія) «Ars Poetica / Ars Acustica» / міжнародний науково-методичний семінар за участю журналістки, шеф-редакторки міжнародних видань журналу «Forbes USA» Каті Солдак (Колумбійський університет, Нью-Йорк, США) «Forbes в Америці та Україні» / науково-методичний семінар за участю фотодослідників Олени Червоник, Надії Бернар-Ковальчук і Вітаутаса Міхелкевічуса «Вивчаючи фотографію. Особисті історії навколо дослідницьких практик» / науково-практичний круглий стіл-дискусія «Media Studies: Міждисциплінарні дослідження медіа. Нові вимоги до кваліфікаційних магістерських проєктів» та ін. (відповідно до проєкту 2.11 «Новітні психолого-педагогічні технології навчання» за напрямом 2 Стратегії розвитку університету «Освітня діяльність у 2025 році»);

- підготовлено до друку 23 навчально-методичних видання: 20 навчально-методичних комплексів з дисциплін магістерської програми «Аудіовізуальні медіа та цифрова журналістика», методичні рекомендації щодо підготовки курсових проєктів, методичні рекомендації щодо підготовки кваліфікаційних магістерських робіт, методичні рекомендації щодо підготовки мультимедійних презентацій (відповідно до проєкту 2.6 «Практична складова освітнього процесу» за напрямом 2 Стратегії розвитку університету «Освітня діяльність у 2025 році»);
- забезпечено проведення занять за дистанційною формою навчання за допомогою платформи Zoom і віртуального архіву документації кафедри (відповідно до проєкту 2.8 «Електронне навчання» за напрямом 2 Стратегії розвитку університету «Освітня діяльність у 2025 році»);
- проведено конструктивний аналіз результатів навчальної діяльності за підсумками зимової та весняної екзаменаційних сесій із використанням результатів студентського моніторингу (анонімного анкетування студентів з оцінкою всіх комплексних навчальних дисциплін й індивідуальних авторських курсів магістерської програми «Аудіовізуальні медіа та цифрова журналістика»), дослідження якості освітнього процесу, задоволеності студентів змістом і методами викладання, матеріально-технічним забезпеченням, рівнем отриманих освітніх послуг; на основі результатів проведеного аналізу внесено зміни до навчальних планів і кадрового складу кафедри на 2020 / 2021 навчальний рік (відповідно до проєкту 2.13 «Студентський моніторинг якості навчання» за напрямом 2 Стратегії розвитку університету «Освітня діяльність у 2025 році»).

Наукова робота

Наукові дослідження кафедри спрямовуються згідно з науково-дослідною темою «Цифрові медіа та комунікативні стратегії інформаційного суспільства», що вдало відбиває різноманітні актуальні тенденції в медіатеорії як міждисциплінарному комплексі знань і в подальшому може успішно розроблятися колективом кафедри. Високий професійний рівень науковців кафедри дозволив

розробити нові теми науково-дослідної роботи у 2020 / 2021 навчальному році у кількох напрямках: візуальні дослідження, кінодослідження, журналістика, соціологія культури та мистецтва, гендерні дослідження тощо. Науково-дослідна робота кафедри полягала у наступному:

- створено умови для підготовки до друку та видання 9-ти статей викладачів кафедри в українських та закордонних наукових фахових журналах, у т. ч. 6-ми публікацій у фахових виданнях України, та 3-х статей у зарубіжних виданнях, одну з яких надруковано в журналі, що входить до наукометричної бази даних Scopus або Web of Science (відповідно до проєкту 1.1 «Підвищення конкурентної здатності університетської науки у світовому академічному просторі» за напрямом 1 Стратегії розвитку університету «Університетська наука у 2025 році» та проєкту 3.4 «Університетські видання у міжнародних наукометричних базах даних» за напрямом 3 Стратегії розвитку університету «Каразінський університет у глобальному науково-освітньому просторі у 2025 році»);

- організовано та проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Каразінський Медіасимпозіум: Міждисциплінарні дослідження медіа», науково-практичний медіаковоркінг кафедри за темою «Media Studies: Міждисциплінарні дослідження медіа» та 7 засідань постійно діючого наукового семінару кафедри «Media Studies: міждисциплінарні дослідження медіа» (відповідно до проєкту 1.1 «Підвищення конкурентної здатності університетської науки у світовому академічному просторі» за напрямом 1 Стратегії розвитку університету «Університетська наука у 2025 році»);

- надано науково-теоретичну та організаційну підтримку аспірантам для підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації: захищено кандидатську дисертацію Вікторії БАВИКІНОЇ за спеціальністю 22.00.01 – теорія та історія соціології, проведено роботу з наукового керівництва та підготовки до попереднього захисту кандидатського дослідження Олени ЗІНЕНКО (відповідно до проєкту 1.6 «Ефективна аспірантура та докторантура» за напрямом 1 Стратегії розвитку університету «Університетська наука у 2025 році»);

- створено умови для залучення студентів до наукової роботи (керівництво студентами, які беруть участь у виконанні науково-дослідної роботи, наукових конференціях, семінарах), підготовлено до друку та видано 24 наукових робіт студентів у збірці тез доповідей XVIII Міжнародної наукової конференції «Соціологія у (пост)сучасності» на соціологічному факультеті Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (відповідно до проєкту 1.1 «Підвищення конкурентної здатності університетської науки у світовому академічному просторі» за напрямом 1 Стратегії розвитку університету «Університетська наука у 2025 році»);
- результати наукової діяльності викладачів, аспірантів і студентів кафедри висвітлено на сайтах кафедри, факультету і університету, в соціальних мережах (відповідно до проєкту 1.6 «Ефективна аспірантура та докторантура» за напрямом 1 Стратегії розвитку університету «Університетська наука у 2025 році»);

Організаційна робота, розвиток матеріальної бази

Важливою складовою розвитку кафедри у 2020 / 2021 навчальному році була її популяризація, що забезпечувалось проведенням серії спеціальних заходів та організацією роботи з постійного оновлення сайту кафедри, активації її діяльності у соціальних мережах через розробку та просування сторінки кафедри у соціальних мережах «Фейсбук», «Інстаграм», «Телеграм», постійне оновлення змісту профілів викладачів кафедри у ORCID ID, Google Академія, ResearchGate.

У 2020 / 2021 навчальному році колективом кафедри реалізовано наступне:

- розроблено та впроваджено вступну рекламну кампанію для сприяння набору на нову освітньо-професійну програму «Аудіовізуальні медіа та цифрова журналістика» за спеціальністю 061 – «Журналістика»: проведено ребрендинг логотипу і сайту, створено рекламний буклет, банер, постер і флаєр із інформацією про магістерську програму, серії фото- та відеоматеріалів, рекламних промороликів 4-х навчальних курсів; розроблено символіку та корпоративні знаки, інформаційні матеріали, окремі елементи (значки, блокноти, прапорці, ручки) для абітурієнтів

(відповідно до проєкту 2.1 «Абітурієнт Каразінського» за напрямом 2 Стратегії розвитку університету «Освітня діяльність у 2025 році»);

- створено та реалізовано SMM-стратегію для просування бренду «Аудіовізуальні медіа та цифрова журналістика в Каразінському університеті», що передбачає регулярне оновлення фейсбук-сторінки, телеграм-каналу та інстаграм-акаунту (відповідно до проєкту 2.1 «Абітурієнт Каразінського» за напрямом 2 Стратегії розвитку університету «Освітня діяльність у 2025 році»);

- проведено профорієнтаційну роботу зі вступниками до магістратури за профілем кафедри: організовано і проведено День відкритих онлайн-дверей у форматі вебінару із презентацією курсів магістерської програми від викладачів кафедри, організовано і проведено серію онлайн-дискусій та онлайн-зустрічей в межах проєкту «Медіакава» та у інтерактивному форматі інстаграм-сторіз (відповідно до проєкту 2.1 «Абітурієнт Каразінського» за напрямом 2 Стратегії розвитку університету «Освітня діяльність у 2025 році»);

- організовано і проведено серію заходів для студентів освітньо-професійної програми «Аудіовізуальні медіа та цифрова журналістика» в межах спеціальності 061 – «Журналістика», спрямованих на формування корпоративної ідентичності: відкритий публічний захист кваліфікаційних магістерських робіт (одна з яких захищалась англійською мовою), урочисту церемонію вручення дипломів, міжкафедральні та міжфакультетські семінари й майстер-класи; студенти залучалися до загальноуніверситетських заходів, що сприяють формуванню корпоративної лояльності та групової ідентичності навколо університету (відповідно до проєкту 5.1 «Класика, що випереджає час» за напрямом 5 Стратегії розвитку університету «Університетський менеджмент у 2025 році»);

- організовано 16 міських заходів, що проводилися кафедрою як опорною у публічному просторі Харкова та інших міст, серед яких: серія науково-методичних семінарів MEDIATALK (чотирьох зустрічей із викладачами кафедри медіакомунікацій, представлених у форматі лекції-діалогу) у просторі медаіхабу PROMODO HUB; відкриття XI Міжнародної трієнале екоплаката 4th Block; науково-методичний семінар «Лайфлогінг: за і проти» в медіапросторі «Kultura

Zvuka»; презентація книги старшої викладачки катедри медіакомунікацій Тетяни Поставної «Чи вмієш ти дивитися на вишню?» та ін. (відповідно до проєкту 5.1 «Класика, що випереджає час» за напрямом 5 Стратегії розвитку університету «Університетський менеджмент у 2025 році»);

- організовано 16 загально-університетських і міських заходів, серед яких: науково-методичний семінар-дискусія «Журналістика майбутнього: які процеси трансформації нас очікують?» у Харківському Прес-клубі; міжнародний вечір пам'яті польського режисера Анджея Щитка; науково-методичний семінар «Штучний біль» за участю кураторки арт-проєкту, директорки Центру сучасного мистецтва «ЄрмиловЦентр» Наталії Іванової та ін. (відповідно до проєкту 5.1 «Класика, що випереджає час» за напрямом 5 Стратегії розвитку університету «Університетський менеджмент у 2025 році»);

- організовано і проведено 19 відкритих майстер-класів і тренінгів від провідних українських і зарубіжних медіаекспертів і медіафахівців-практиків, у т. ч. режисерки, лавреатки «Kyiv Fashion Film Festival 2020» Лади САБОВОЇ, засновника формації «Kultura Zvuka» Валентина БОБИЛЕВА, керівника служби новин «Ua: Харків – Суспільне» В'ячеслава МАВРИЧЕВА, шефа-редактора Телекомпанії «АТН» Наталії ДІДЕНКО, авторки культового подкасту «Акустика тіней» Іванни ШКРОМИДИ, редактора і ведучого радіо «Голос» Дмитра ШЕВЧЕНКА та ін. (відповідно до проєкту 2.6 «Практична складова освітнього процесу» за напрямом 2 Стратегії розвитку університету «Освітня діяльність у 2025 році»);

- організовано заходи задля інтенсифікації співпраці з роботодавцями: проведено 4 презентації потенційних роботодавців; здійснено співробітництво із 16 роботодавцями та профільними професійними організаціями: ПАТ «Время», ТОВ «Телекомпанія АТН», Філія ПАТ «НСТУ» «Харківська регіональна дирекція», ТОВ «Мовна компанія «НІКА-ВІДЕО», ГО «ЛЮК-МЕДІЙНА ГРУПА», ТОВ «КРЕАТИВНІ БІЗНЕС РІШЕННЯ», ТОВ «Медіа група «Об'єктив», ТОВ «Телерадіокомпанія «НМБ» («5 канал») та ін.; створено умови для участі студентів у професійних тренінгах та інтенсивах поза університетом з метою

подальшого працевлаштування; забезпечено участь студентів у ярмарку вакансій та інших заходах Навчального центру практичної підготовки і працевлаштування Управління якості освіти (відповідно до проєкту 2.6 «Практична складова освітнього процесу» та 4.3 «Бази практики» за напрямом 2 Стратегії розвитку університету «Освітня діяльність у 2025 році»);

- організовано та проведено чотири студентські конкурси: студентський конкурс на кращий арт-проєкт «Media Art: цифрове аудіовізуальне мистецтво», конкурс на кращий фільм за мотивами творчості Франца Кафки серед студентів соціологічного факультету, КіноРебут: конкурс для креативної молоді, студентський конкурс на кращий сайт «Site-Insight 2021» (відповідно до проєкту 2.6 «Практична складова освітнього процесу» за напрямом 2 Стратегії розвитку університету «Освітня діяльність у 2025 році»);

- розроблено і реалізовано лендинг «Вступ» на сайті катедри mediapotos.org, організовано серію зустрічей успішних студентів та викладачів з абітурієнтами на платформі інстаграм-акаунту катедри, створено систему зворотного зв'язку з випускниками, проведено онлайн-опитування випускників (відповідно до проєкту 2.2 «Випускник Каразінського» за напрямом 2 Стратегії розвитку університету «Освітня діяльність у 2025 році»);

У цілому, план кафедри на 2020 / 2021 навчальний рік виконано повною мірою. Діяльність колективу кафедри релевантна стратегічним цілям і проєктам «Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019 / 2025 роки» та Проєктам з реалізації стратегічного бачення. Роботу кафедри у 2020 / 2021 навчальному році можна оцінити як ефективну, плідну і успішну.

30 серпня 2021 року

проф. Лідія СТАРОДУБЦЕВА

Затверджено на засіданні кафедри медіакомунікацій

Протокол № 8 від 30 серпня 2021 року